

# Paraklétosz

2022. július 31.

**Magyar történelmet alakító ünnepek, szentek**

## **URUNK SZÍNEVÁLTÓZÁSA** (augusztus 6.) – Benyik György

Az ünnep eredete a szír egyházra nyúlik vissza, ahol már az 5. században ünnepelték. Spanyolországban a 9. században ismerték. III. Kallixtus pápa 1456-ban *Hunyadi János és Kapisztrán János Nándorfehérvárott (ma Belgrád) a török feletti diadal* emlékére az egész Egyházban kötelező ünneppé nyilvánította. Ehhez az eseményhez fűződik a déli harangszó bevezetése is.



## **NAGYBOLDOGASSZONY** (augusztus 15.) – Benyik György



A legősibb Mária-ünnep az Egyházban, Mária halálának és mennybevételének emléknapja. Az 5. századtól ismerték. Jeruzsálemben augusztus 15-én az „Istenszülő napjaként” ünnepelték. Konstantinápolyban erről az eseményről december 26-án emlékeztek meg. Neve „Natale”, vagyis mennyei születésnap. Dormitiónak, elszenderülésnek is nevezték, görögül pedig Komesisnek. A gall liturgiában a 6-7. században tűnt fel Mária mennybevételének ünnepe. Rómában augusztus 15-én tartották.

A Mária-kultusz biblikus alapjait Lukács evangéliumában találhatjuk meg. A gyermekségtörténetben számos kiemelkedő jámbor nő szerepel: Mária, Erzsébet, Anna prófétaasszony. Ezek a történetben nemcsak isteni titkok hordozói, hanem teológiai műveltségükben is a férfi szereplők méltó partnerei. Mária teológiai műveltségére leginkább a neve alatt megjelenő „Magnifikát” (46-56) néven ismertté vált magasztaló ima.

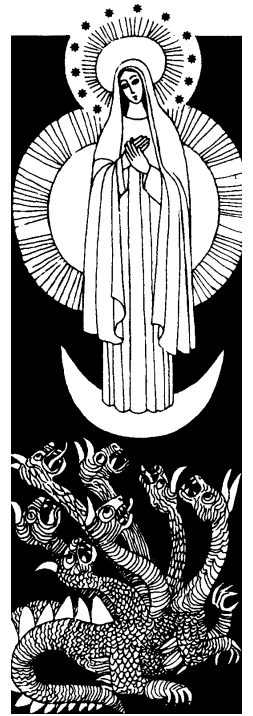
## **„NAGY JEL TŰNT FÖL AZ ÉGEN...”** (Jel 12,1) – Korzenkszky Richard

Az ember akkor is lehet történelemformáló, ha „csak” a feladatát teljesíti... A legegyszerűbb ember is.

A vállalásból fakad az élet. Jövő csak akkor tárul föl, ha az ember kész a bizonytalant is bizalommal elvállalni. Nagyboldogasszony ünnepe elsősorban erről beszél. Egy egyszerű leány, aki igent tudott mondani az Isten akaratára, mindannyiunk számára a teljes élet példájává lett...

Mi az, ami az embernek jár? Adok-veszek világban élünk, számításokkal Kiszámíthatóvá szeretnénk tenni az életet, s akkor előbb-utóbb értelmetlenné válik. Az élet nem „jár”, hanem ajándék. Amit elfogadni kell. Amire „igen”-t kell mondani. Az élet mindig kiszámíthatatlan. Nem úgy általában, hanem a saját életem is.

Nagyboldogasszony és Szent István ünnepe valahogyan összetartozik. Ezen az ünnepen ajánlotta föl országát István király, reménytelennek tűnő helyzetben, kilátástalan körülmények között, elveszítve fiát, s azt látva, hogy föllázadnak ellene. Akire országát itt a földön bízhatta volna fia után, éppen az lázadt föl ellene. A mélységből kiáltott föl az ég felé: „*Oltalmad alá futunk, Istennek szent*



*Anyja, könyörgésünket meg ne vedd szükségünk idején... „ (Oltalmad alá futunk) „Pusztulunk, veszünk, s mint oldott kéve, széthull nemzetünk” (Tompa Mihály: A gólyához) - ezt érezzük ma is sokan. S elfeledkezünk arról, hogy történelmet alakítani nem a nagy tettekkel lehet, hanem a mindennapos vállalásokkal. Erről beszél nekem Mária, erről beszél nekem a Nagyboldogasszony ünnepe, amikor az emberi beteljesedést ünnepeljük, mert erről van szó: Mária, az ember, Isten kegyelméből igent mondott az életre, az Isten akaratára. Végig kísérté Jézust egész életútján, egészen a keresztre, vállalva a keresztre feszítés sötétségét, s nem futott el, hanem ott maradt, és kitartott mindvégig.*

Vállalni, ott maradni, igent mondani...

Történelem formálódik minden egyszerű ember vállalása nyomán. Szükség van a hétköznapi hűségére. S a hűségnek nem egyszerűen az a gyümölcse, hogy megmaradunk, hanem ennél sokkal több. A távlatok. A jövő.

**SZENT ISTVÁN KIRÁLY** (augusztus 20.) – Benyik György

Szent István király pogány Vajk néven élt, amíg a bajor Pilgrim passai püspök meg nem keresztelte egyházmegyéje védőszentje, István diakónus és vértanú nevére. Nem csak a latin nyelvet sajátította el, hanem a nyugati műveltséget is. Vallási fejlődését egyengette Adalbert prágai püspök, megbérmálta, és valóban a felnőtt keresztény meggyőződéshez segítette az ifjú trónörökösöt. Ráadásul



közreműködött, hogy a király Gizella személyében egy olyan bajor hercegnőt kapjon, aki feleségként a clunyi szellemben megújuló keresztény lelkeséget képviselte.

Függetlenségének jeleként II. Szilveszter pápától kért királyi koronát, mely abban segített, hogy ne kerüljön hűbéri viszonyba a Német-római Birodalommal és Csehországgal. A korona nyújtotta jogi függetlenséget nem volt könnyű megőrizni.

## **SZIKLÁRA ÉPÍTENI (Mt 7,24-29) - Korzenkszky Richard**



Sziklára építeni házat és életet... Szent István királyunk ünnepén ez az evangélium legfontosabb üzenete számunkra. Nem bizonytalanra, mulandóra, hanem biztosra, szilárdra alapozni hazát, országot, nemzetet.

Meggyőződésem, hogy az életnek csak úgy van értelme, ha jövőnk is van: jövőnk pedig elválaszthatatlan múltunktól, alapjainktól. Keresztény értékeinket, melyeket Szent István olyigen szorgalmazott, és bencés hithirdető eleink terjesztettek országunkban, idegen ideológiák próbálták háttérbe szorítani, keresztény értékeink

képviselőit egészen a legújabb korig gyakran megvetésben részesítették. Szükségünk van szentekre, akikre föltekinthetünk. Szükségünk van hiteles vezetőkre, akik nem a változó irányú szélhez igazodnak, hanem sziklára akarnak építeni. Kellenek felelős emberek, akik tudják: szüksége van az embernek, hogy lelkét az Istenhez emelje.

Ha nincs képünk az emberről, akkor csupán megtörténnek velünk az események, nem pedig mi alakítjuk a történelmet. Ha nincsenek eszményeink, akkor nincs, ami felé haladjunk hétköznapijainkban. Ha gyakorlati életünkben az ember nem más, mint termelő állat, akinek addig van értéke, ameddig produktív, amíg pénzben kifejezhetően hasznos a létezése, akkor meggyőződésem szerint embertelenné formáljuk magunk körül a világot, amelyben saját magunknak sem lesz helyünk...

Mások elfogadása semmiképpen sem jelentheti azt, hogy nem ragaszkodunk a krisztusi értékekhez... Ez az ország ne legyen se szellemi, se gazdasági gyarmat. Állítsák meg az agyelszívást, ne adjuk el a lelkünket a külföldről jövő jobb fizetésért, legyen érdemes élni itthon! Jöjjünk rá arra, hogy az élet mennyisége és minősége nincs egyenes arányú összefüggésben

egymással. Döbbenjünk rá, hogy az élet olyan érték, ami fölötte van minden anyagi jólétnek vagy hatalmi érdeknek. Az ember önmagát megvalósítani nem tudja, ha nem tekinti értéknek a családot, a hazát, a közösséget.

## **A MAGYAR KIRÁLYOK KORONÁZÁSA** - Az esztergomi Pontificale Romanum alapján

### **Egyházi szertartás részei**

1. A korona, a király és kíséretének fogadása.
2. Acclamatio – nádor, vagy a rangidős főpap bemutatja
3. Koronázási eskü
4. A megkoronázandó király megáldása, Mindenszentek litániája
5. Fölkenés – keresztelendők olajával
6. A koronázó palást felöltése
7. A koronázó kard átadása
8. Kardvágás
9. Koronázás
10. A koronázási jogar és az országalma átadása.
11. Intronizáció – „Vivat rex, dominus noster!” – Te Deum éneklése
12. Koronázási ajándék.

### **Világi ceremónia**

1. Aranysarkantyús vitézek lovaggá ütése
2. A koronázási eskü
3. A négy kardvágás
4. Koronázási lakoma

## **KORONÁZÁS LITURGIA IMÁIBÓL** - Pontificale Romanum alapján

### **ÉRSEK: (feladataira figyelmezteti)**

Isten, Isten Fia, Urunk Jézus Krisztus, akit az Atya felkent az öröm olajával tanítványai előtt, Ő árássa e szent olaj által fejedre az ő áldását.

Ő tegye, hogy szíved legbelsejéig hatoljon ez a kenet, hogy e látható és érzékelhető olaj által a láthatatlan ajándékokat elnyerjed.

Ő tegye, hogy az e világi királyság igazságos gyakorlása után az örökkévalóságban is méltónak bizonyulj a vele való uralkodásra, aki a királyok Királyaként egyedül él bűn nélkül, az Atya Isten dicsőségében, a Szentlélek egységében, mindörökkön örökké.

### **ÉRSEK: Könyörögjünk! (A koronázást megelőző „beszédes” szertartás)**

Mindenható örök Isten, aki Dávidot és Sault Sámuel próféta által királlyá kented, add meg kezeinek a Te áldásod erejét, (**megkeni kezét**) hogy a Te



szolgádon – akit a mai napon, jóllehet méltatlanként, királlyá felkenünk – tedd e kenetet hathatóssá és erőssé, és tedd úgy vállaira, (*megkeni vállát*) Uram, az uralkodás terhét, hogy erős, igazságos, hű, megfontolt és eme királyság betöltésében fáradhatatlan legyen a Te dicsőséges neved ékes dicséretére. (*megkeni lapockáját*) A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik, a Szentlélek egységében, Isten mindörökkön örökké.

**HÍVEK:** Amen.

***A megválasztott király az érsekhez lép és fedetlen fővel térdet hajtván a következő fogadalmat teszi:***

Én, Isten akaratából N. N. leendő király, Isten és az Ő angyalai előtt fogadom és ígérem, hogy Isten egyháza, valamint a nekem alávetett népe törvényét, igazságát és békéjét képességem és legjobb tudásom szerint megőrzöm és szolgálom. Isten üdvösségszerző irgalmasságát szem előtt tartva híveim tanácsában igyekszem a jobbik részt megtalálni. Isten

egyházának főpapjaival szemben a méltó és az egyház törvényei szerint előírt tiszteletet tanúsítom, és mindazokat a törvényeket, amiket a császárok királyok és az egyház összegyűjtöttek és örökül hagytak, sértetlenül megőrzöm. Az apátoknak, comeseimnek és vazallusaimnak kijáró tiszteletet



híveim tanácsa szerint megadom.

***Majd mindkét kezét kinyújtva megérinti az evangéliumos könyvet, amit az érsek kinyitva maga előtt tart, és így szól:***

„Isten engem úgy segéljen, és Istennek e szent evangéliuma.”

***Majd a király már karddal felövezve feláll, kivonja a kardot hüvelyéből, határozottan megvillogtatja, bal karján letörli és visszatolja hüvelyébe.***

***Ismét a koronázó érsek elé térdel. Ekkor fejére helyezik a koronát, amit a koronázó érsek az oltárról felemel, majd a szertartásban segédkező püspökök kezükben tartanak, majd egyedül a koronázó érsek tartja és helyezi fejére a koronázandó királynak e szavak kíséretében:***

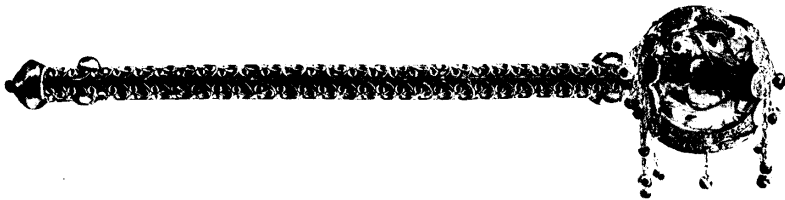
Vedd a királyi koronát, amelyet bár méltatlan, de mégis püspökök keze helyez fejedre az (+) Atya, a Fiú (+) és a Szentlélek (+) nevében, amit számodra a szentség dicsőségét és tiszteletét, a bátorság művét kell, hogy jelképezze.

Ne feledd, hogy általa a mi szolgálatunkból részesedsz. Ahogyan minket a lelkek pásztorának és vezetőjének tartanak, úgy tekintsenek téged a világi dolgokban Isten ügye igaz előmozdítójának. Ellenségeivel szemben Krisztus Egyházának elszánt védelmezője légy. Az Istentől neked adott, és a szent apostoloktól valamint a mindenszentektől ránk hagyományozott áldás révén kormányzásodra bízott ország mindig hasznos számvevőjének és javát szolgáló kormányzójának tartsanak. Hogy a dicsőséges athléták közt az erények köveivel ékesítve és az örök boldogság jutalmával megkoronázva megváltó és üdvözítő urunk, Jézus Krisztussal - kiről úgy tartod, hogy nevét viseled és helyettese vagy örökre dicsőségben legyen részed, aki él és uralkodik az Atyával és a Szentlélekkel, Isten mindörökkön örökké. – Ámen



***Ezután a koronázó érsek átadja a még mindig térdeplő királynak a jogart, a következő szavak kíséretében:***

Vedd az erény és az igazság vesszejét, amivel kötelességed szerint az istenfélőket simogatod, a gonoszokat elrettented, az eltévedteknek utat mutatsz, az elbukottaknak kezet nyújtasz, a gőgösöket szétszórod, az



alázatosakat pedig felemeled. ***(Kezébe adja a jogart)***

Érdemeld ki, hogy mindenben az Úr Jézus Krisztust követhesd, akiről Dávid próféta azt énekelte: „Trónusod, Isten, örökkön örökké, kormányzásod jogara a te uralmad vesszeje.”

Őt utánozva szeresd az igazságot és gyűlöld gonoszságot. Ezért kent fel Téged az Isten, a Te Istened annak példájára, akit évszázadokkal ezelőtt tanítványai előtt az öröm olajával felkent, a mi Urunk Jézus Krisztust, aki vele él és uralkodik, Isten, mindörökkön örökké. ***(Kezébe adja az országalmát)***



***ISTEN, HAZÁNKÉRT TÉRDELÜNK ELŐDBE...***

Szerkeszti és kiadja: Horváth László kórházlelkész ☎ 20/ 77-386-55; 30/ 849-8280

<http://korhazkapolna.hu> ; [korhazlelkesz.sopron@gmail.com](mailto:korhazlelkesz.sopron@gmail.com); <http://www.facebook.com/korhazkapolna/>

Kórházkapolna: szentmise vasárnap 11 órakor